

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 1-20 P, félévre 2-20 P, egész évre 4 P.
HIRDETÉSI ÁRAK: 1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő: HARTNER NÁNDOR
Szerkesztő: ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELNIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 24 szám / Telefonszám 19. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXV. évfolyam. / 15. szám.

ÁRA 10 fillér.

Augusztus 29. — Péntek.

TOLDI

Versusko pripovedavanye / Szprávleno po Arany János-i / Na Vend jeziku obrneno po Kardos János-i

X. Szpév.

Bence medtém turbo notríprineszvisi, Miklósi zdá jáko técsno szpádne jészti, pó je pa i komaj doszpeo pozscrati, trije nebi mogli teliko cerati. Odare bi pa kanno ov goriprineszao, liki k metányi sze je Miklos podpaszao, pět pintov pehář je do polojne szpázno, „jaj, jaj! naskódi ti!“ kricsi Bence szúszno.

„Naskódi, ali né, ka máram? naj szi bó, tebé sze pa, veli malo dosztája tó: veszelimi csleki je pamet li szpóna, pokopajva jo dnez; eto más, li pij, na!“ Z tém překdá pozódo sztáromi Benceti, trepecse zdá róka zse szlabomi decski, niti je on veszasi doszta piti nészmeo, i gdare je gutno, tó je vszgdár presteo.

Gda sze pri tom přédnyem sztóli tá gódijo, odzaja pri káhlaj cimbole zbrnijo: e'n sztári cimbolás je dreveno v-kóti, szpao je, ali gorisztno, gosztá csivsi. Toldi je pa kanno z vinom v róke zgrabo, ino zsnjóv na szredtél veszelo vóprascso, pio je ino plészao: hiza sze vsze trószti, Bence pa li právi: „pazi, naskódi ti!“

„Skódi, nenaskódi, ka tó meni! haj, né!“ kumesz zdigne kanno, i goripozsené, „naj sze ti szúszti kony z velkov glavóv szvojev, né szem bio tak dobre vóle sztó lét z mojev. Kanno meni, krcsmár pint tomi sztáromi! zmetna je tá, róka pa z trepecse nyemi!“ Bógao ga je krcsmár, i Toldi je z kame, te sztári pa z pinta pio zdá vino szvoje.

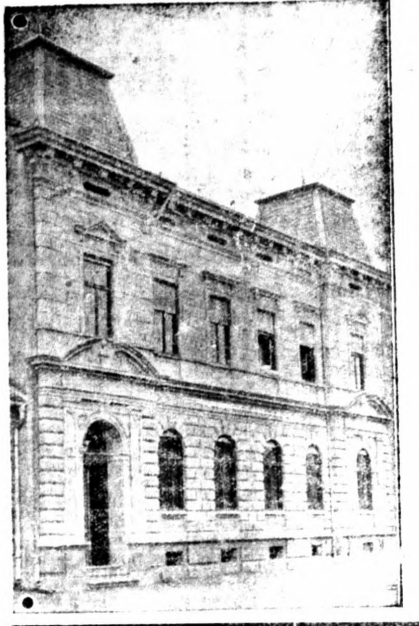
„Hajda, haj! szkoncsajmo zdá placsa trobino, szneni nam je krcsmár: szpijmo nyemi vino! pij, sztári cimbalom: po tebi je zlejem.“ „bole v mené, goszon, kak po meni, zselém.“ „Ná z tvojeja ksenki! jeli csújes, krcsmár! deni, kak da bi pio.“ — Goszon! Nede nam kvár?“ „Csi li telko znáte,“ veli Miklos, „piti: osztanke naj zemla szpijé, zdá, etak ni!“

I po vszem szredtéli je vino tázleajo, Bence je pa glavó szepao, i „énye!“ djae, Toldi je pa zdřzno plészao li vszeduzse, ino mláto glavó v prhlávi tram hize. V velkoj dobrovóli je on doszta juvkao, pio je, plészao je, veszelo je szkákao; mertük je drzsao te sztári dober szluga, li po kapli cūri nyegvo vino z pinta.

Ednók veszasi mukne, Miklosa nekára, i gláva ga vlecsé k sztolici krcsmára, bezi pred nyim pécis, i vsze okóli kre nyé, i on vsze mócs zgbí, pa sze tá obrné. Toldi sze zse túdi navolvsi vszega, púszti glavó na szto krcsmára szvojeja, (v góli mskaj nyegvi zse zšile otekle); tak zaszpí, i tak szpi zmozsen pojev ete. (Dale.)

2 díjaka ali díjakinyi szprimlem na hráno i sztanoványe pod sztroigro nadzoriványe. — Kolossa János cipész, Muraszombat, Szombathely u. 5.

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.
(SZTÁRA GASZA)
MURASZOMBAT
Telefon: 19 Alapítva: 1873

Folyósi kölcsönöket készesség és bekelezés mellett

MURAVIDÉK LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB PÉNZINTÉZETE
MINDEN BANKSZERVI ÜGYELI
LEŐZIKENYI LEONOVICZ MARYA ELI MANNIA SZOLGÁLTATÁI

KÖZGAZDASÁG

Elhanyagolt a járás gyümölcsfaállománya

Kriszta Ferenc vármegyei keresztesi felügyelő a hét elején meglátogatta a muraszombati járást és megvizsgálta a gyümölcsfá állományt. Megállapítása szerint a gyümölcsfaállomány nagy mértékben elhanyagolt, gyors elmulasztásokra van szükség, hogy ne vesszen sok érték kárba. Helyes volna, ha a járást a gyümölcsfaállomány egyesületi felügyelője, amelyben a gyümölcsfaállományt felügyelő ebben az irányban is felügyelőket tesz.

Zanemárijeni szo járáski szadovnyáki

V zacsefti toga kédna je tá hodo Kriszta Ferenc vármegyei keresztesi járási inspektor, ki je preglédno szadovnyáki, steri szo poprko zanemárijeni. Potřebna je hitra pomoci, ka sze tá velka národna vřdnoszti ne zgbú. Po nyegovom mlskřny sz mőrejo szadjárji zřdřziti, ekkli goricski vesznic bi pa poti bna bíla szadjárška a tá, ar je zřano, ka na raznic, v bígsej zemli szpřivane cepike v goricskomi szlabom giřnti neszesejo jáko rászti. Té goszpód túdi szesé ednogo szadjárškoga referenta v Muraszombati mēřevát.

Kamara (zbornica) je szklenoia, ka v muraszombati járási da szesztim kmetom pedporo, ka sz gnojisce pozszavije. Ka pedporo sto dobi, dol'csi oblaszt szama.

A korábban megjelent gabonakivitelési kormányrendelet szerint buzának, rozsnak, kétszeresnek, tengerinek és arpanak emberi fogyasztásra alkalmas liszjét tilos ipari célokra felhasználni. A közellatási miniszter indokolt esetben felmentést

adhat e rendelkezés alól. A liszt feldolgozásánál kölesnek, burgonyának és burgonyalisztnak és más gabonamű, vagy terméknek előmennyének kötelező felhasználását a közellatási miniszter elrendelheti.

A kereskedelmi forgalom céljára szolgáló egységes buzakenyér készítéséhez minden 100 kg liszt után legalább 25 kg rozskenyér készítésénél minden 100 kg liszt után legalább 10 kg zuzott burgonya felhasználása kötelező. Részos buzakenyérnél a buzakenyér liszt minden kg-ja után legalább 25 dkg és a rozsliszt minden kg-ja után legalább 10 dkg zuzott burgonyát kell használni. Azokban a községekben és városokban, ahol megfelelő mennyiségű burgonya erre a célra nem áll rendelkezésre, a közellatási kornányb ztor engedélyt adhat ámenetileg arra, hogy a kenyeret burgonya felhasználása nélkül süssék.

I r ó g é p e t

Írógép, Hermes Baby-t, 200 P-óti Continental-t, tudok szállítani. Csil és szlav betűs írógépnek árban beszámítom. Raktáron van minden márkájú írógép: Continental, Olympia, Erika, Remont, Kappel, Gramma, Hermes, Haida, Urania, Mercedes, Triumph stb. Számos és sokszorosított gépek minden rendszerben raktáron. Kedvező fizetési feltételek (12 havi részlet fizetésre is). Írógép karbantartás. Üzletszerzők nagy kereseti lehetőséggel felvesszék.

KISS ELEK - Írógép vállalat - Gyula

Értessítjük a Muravidéki mezőgazdákat, hogy engedélyt kapnak a gabona vásárlásra. Így a mai naptól az összes gabonát megvesszük a kiszabott állami áron.

Muravidéki gazdasági szövetkezet
Muraszombat, Lendva ut 22.

Naznányamo vszem poszesznikom nase krajne, da szmo dóbili dovoljenje za naszup vszetele zrnja, steroga od denesnyega dneva napře kupijemo po od drzsáve dolozsenoj ceni.

Osrednja kmetijszha blagovna zadruga
Muraszombat, Lendva ut 22.

.....
Manufakturno, pleteno i krátko blágo, rázni moski stofi, kak túdi specerijszko blágo, glazsi za ugorke itd. sese vedno dobite po změni cejni pri

Horváth Nándor-i
trgov. z manufakturnim i mesanim blágom
Bagonya.

BÉLYEGZŐK
vészti munkák - zománctáblák és kellekek

I R Ó G É P E K
HOLLÄNDER
bélyegző és vésőmester
írógépkereskedő

SZOMBATHELY, Rosuth Lajos u. 14.

Keresek október elsejére megbízható mindenes
j ellátás és bánásmód.
VOGLER, BELATINC.

Z prvim oktobrom szprimlem dobro
szakácsnőt
z dobro obszkrbo. VOGLER, BELATINC

Ünneplés és ünnepség

né külfoglalta el a muraszombati járás főszolgabírói székét dr. Olajos József. A bemutatás és a bemutatkozás elmaradt, hivatalos székfoglaló beszéd nem hangzott el. Nem volt egyikre sem szükség, mert Olajos József dr., amint maga mondta: haza jött. Huszonkétévi, reméyit schasem vesztett várakozás után jött haza szűlvárosába, ahonnét el kellett mennie, mert magyar volt, ahol a születés joga nem védte meg attól, hogy egyik visszatérése alkalmával egy vadidegen jogszólv rendőrtisztviselő ne kérdezze meg tőle: milyen jögon jött maga ide!?

22 év után a főszolgabíró mégis visszajöhetett. Nem a születés jogán, amire most már nem volt szüksége, hanem a szeretet parancsára. A szűlváros emlékei, a Mura lehellete, a környező dímbes dombos vidék szelid várásza, a jözan vendvidéki nép szeretete parancsollák ide vissza. Pedig nem volt érdeke, hogy jöjjön.

Es mégis szivesen jött, mert ugy ezerte, hogy ő, az idevalósi, ismeri legjobban a nép helyzetét, lelkét, érdekeit és így ő dolgozhat legjobban a vendvidékért.

Kitűzött céljait, terveit feleslegesnek látta — aminthogy felesleges is lett volna — hivatalos székfoglaló beszédében közölni, a katonai parancsnokság tucsuvacsoráján szólt csupán néhány szót programjáról. Keveset beszélt a főszolgabíró, de szokat mondott.

Munkát ígért, teljes munkabírással és teljes odaadással elvégzett munkát. Dolgozni akar a járás érdekében és a muraszombati járás népe tudja, hogy dolgozni is fog, eredményesen, értékesen fog dolgozni.

Pedig nem vár könnyű feladat a főbíróra! A közellatási kérdések helyes megoldása súlyosan nehezedik minden járás vezetőire, a háboru és az eszserőség által az országra parancsollt takaréksóságot sokan nem akarják megérteni. A Hartner Nándor polgármester által kiművelt kultúra támogatása sem könnyű feladat háboru időkben, éppgy az is sok nehéz órát okozhat még a főszolgabírónak, hogy mindenki számára biztosítsa — a hirtelen megváltozott helyzet ellenére is — az őt megillető kenyeret.

Munkát ígért a főszolgabíró és viszonzásul segítséget kért a néptől a munkához. Felesleges volt ezt kérnie. A muraszombati járás népe szereti főszolgabíróját, kéz a kézben akar és fog vele dolgozni a közös célért: a boldog és jó ében élő polgárok Nagymagyarországáért!

„Az ünneplések vége, a munka szürke hétköznapijai következnek”

mondotta a főispán a muraszombati képviselőtestület előtt

A vármegye főispánja, alispánja és főjegyzője bejártak az egész muraszombati járást

A vármegye vezetőit mindenhol nagy örömmel és szeretettel fogadták

Fogadtatás a körközségekben

Vasvármegye főispánja, dr. vitéz szentjános-i Szücs István, alispánja dr. Horváth Kálmán és főjegyzője dr. Tulok József augusztus 23-án, amikor a katonai közigazgatástól már az utolsó ügyeket is átvettek a polgári hatóságok, személyesen jöttek el a muraszombati járásba, hogy itt a helyszínen ismerkedjenek meg a viszonyokkal, érdeklődjenek a különleges nehézségek, vagy különleges kívánalmak után, hogy aztán a tapasztalat alapján irányíthassák a jövőben a vármegye életébe most mar szervesen bekapcsolódó járást. A vármegye vezetőit nem azért jöttek ide, hogy formailag eleget tegyenek a kötelességüknek, kérdéseikből és érdeklődésükből meglátszott, hogy a meginduló polgári közigazgatási munka lelkiismeretes és helyes irányításához szükségét érzik a legkisebb részletek ismerésének is. Ezért nem elégedtek meg azzal, hogy Muraszombathat jöjjenek csak el szombaton, a volt katonai és a jelenlegi polgári hatóságok szék helyére, hanem

Perestón
Vargha plébános és Kolmankó körbíró üdvözölték a főispánt és kísérőit.

Vashidegkuton
Vogler körbíró mondta az üdvözölő szavakat és Sinder Erzsébet verset szavalt. (A kis üdvözölő költeményt Pável Ágoston állította össze.) A vashidegkuti fogadtatás után találkozott a főispán és kísérői dr. Pável Ágoston vendvidéki származású egyetem magántanárral, aki éppen Vashidegkuton nyaral és vele is elbeszélgettek a község és a környék kívánásairól és kérésairól.

Csendlakon
Krantz József esperes üdvözölte a vármegye vezetőit.

Muraszombatban

a fogadtatás a volt törvényszék tanácstermében, a várbán történt meg a városi képviselőtestület, Radványi József ezredes és több meghívott vendég jelenlétében.

Hartner Nándor üdvözölte meleg szavakkal a község nevében a vármegye vezetőit és ismét hangoztatta, hogy ez a vidék lesz az első a felszabadult területek közül, amely szervesen bekapcsolódik az anyaország életébe. A vendvidék népe szivesen dolgozik magyar hazájáért. Ezután a lelépő járási katonai parancsnoknak mondott meghatódott hangon köszönetet azért a szeretetért, amivel Radványi ezredes a járás népet kezelte és azért a nagy munkáért, amit a vidék népe érdekében négy hónapon át emberségesen, diplomatikusan és katonás fegyelmézzel végzett.

Olajos József dr. főszolgabíró, mint a katonai közigazgatás volt előadója és a járás jelenlegi főszolgabírójára üdvözölte ezután a vendégeket, kérte őket, hogy tartsák meg a járást szeretetükbe és megköszöntött mondó kislány két, szintén szép magyar ruhába öltözött társával virágcsokrokat nyújtott át a vendégeknek. Bakó igazgatótanító, mint tiszóltóparancsnok jelentkezett és mondott üdvözölő szavakat. A Himnusszal ért véget a meleg ünnepség.

Szarvaslakon
Donosa körbíró és Cserny igazgatótanító üdvözölte hazafias szavakkal az érkezőket.

kell készülni a munka szürke hétköznapijaira.

Radványi József ezredes érdemeiről is melegen emlékezett meg a főispán. Radványi ezredes nevét és működésének értékét örökre beírta a vármegye annaleiseibe.

Horváth Kálmán dr. alispán mondott ezután beszédet, ő is köszönetet mondott Radványi ezredesnek és méltatta az új főbíró eddigi szerzett érdemeit. Biztos benne, hogy

Olajos József dr. vezetése alatt jól fog fejlődni a járás és nem sokára nagy vidéknek szolgálhat közigazgatási mintaképpül.

Radványi József ezredes mondott köszönetet ezután a hozzáintézett meleg szavakért. Kötelességből tette, amit tett — hangoztatta, de

Örömmel végezte el súlyos és felkészítő munkáját.

Nagyon megszerette a járás népet, különösen a keleti részekben lakó magyarság okozott neki sok boldog napot.

Radványi ezredes beszédét követő husz és meleg taps szonnyította, hogy a távozó katonai parancsnokhoz intézett meleg szavak nem csupán udvariassági frázisok voltak, hanem a járás népének igazi szeretetét fejezték ki.

Hartner polgármester fényképalbumot nyújtott át emlékül a főispánnak, az alispánnak és a vármegyei főjegyzőnek. A fényképalbumban a felszabadulás óta készített fényképeket gyűjtötték össze. A megajándékozottak maguk is szereplői nagyon sok fényképnek.

Az ünnepség után a vármegye vezetőinek bemutatkoztak a nagyközség képviselőtestületének tagjai és a meghívott vendégek, majd a főispán, az alispán, a főjegyző és Szücs főispáni titkár a Központi étterembe mentek a muraszombati vezetők kíséretében, hogy megebédeljenek.

Ebédután az első állomás

Mártonhely
volt, ahol Kúthár körbíró mondta az üdvözölőbeszédet: A vármegye vezetői megnezék a régi mártonhelyi templomot.

Battyándon
a tiszóltóság is kivonult az érkezők fogadtatására, Luthár Mici magyar ruhában

üdvözölte a vendégeket, majd a helyettes közbiró mondott beszédet.

Szentszabonyon Bánffy közbiró végezte az üdvözlést, Tótkeresztúron Darvas helyettes esperes.

Péterhegyen Godina evangélikus lelkész mondott nagyhatalmú hazafias beszédet, majd kisánya szavalt el egy versikét és nyújtott át csokrokat a főispánnak, az alispánnak és főjegyzőnek. Különös jelentőséget kölcsönözött a péterhegyi látogatásnak Mikola Sándor vend. származású főigazgató — tudós jelenléte. Dr. vitéz Szücs István fő-

ispán örömet fejezte ki Mikolának, hogy a felszabadult szülőfalujában üdvözölhető és köszönetet mondott azért a munkáért, amit a megszállás éveiben a revízió gondolatáért kitartóan végzett. Az utolsó állomás Sal volt, ahol Makári tanító mondott üdvözlő beszédet és Berke Irma szavalt.

A vármegye vezetői — akárcsak délelőtt — most is meleg hangon köszönték meg az üdvözléseket és hosszasan elbeszélgettek a községek vezetőivel az egyes helyiségek helyzetéről, kívánásairól és kéréseiről.

Szombaton este közös vacsora keretében bucsuzott Muraszombat a járási katonai parancsnokság tisztviselőitől

Radványi ezredes bucsuzásával - Olajos főszolgabíró, munkájáról és szándékairól

Szombaton este a Központi étteremben közös vacsora keretében bucsuzott a járási katonai parancsnok és a parancsnokság tiszt. kara Muraszombat társadalmától. A mintegy 70 meghívott jelenlétében lezajlott vacsorán több érdekes és fontos pohárköszöntő hangzott el.

Az első Hartner Nándor mondta: az egész vendvidék nevében köszönetet mondott a katonai parancsnoknak és a parancsnokság tisztikarának áldozatos és értékes munkájukért, szerető gondoskodásukért és biztosította Radványi ezredesi és a volt katonai közigazgatás többi vezetőit, hogy a járás népe mindig házával és szeretettel fog rájuk gondolni. Ezután a vidék megemlékezése gyanánt, emlékalbumokat nyújtott át Radványi József ezredes, járási katonai parancsnoknak, Olajos József dr. főszolgabírónak és Skolák Ernő századosnak, a járási katonai parancsnok helyettesének.

A polgármester megható, szívből fakadt szavai után hosszasan és melegen ünnepelték az egybegyűlteket a bucsuzó járási katonai parancsnokot és alárendeltjeit.

A következő szókot Skolák Ernő százados volt, aki mint a járási katonai parancsnok helyettese Radványi József munkatársal nevében köszönetet mondott a parancsnok nyíltkötésű bánásmódját.

Olajos József dr. főszolgabíró emelkedett ezután szóásra, hogy a járás szempontjából igen nagy jelentőségű pohárköszöntőjét elmondja. Köszönetet mondott ő is a távozó katonai parancsnoknak, majd mint a járás közigazgatásának új vezetője beszélt. Az a szokás — mondotta többek között, — hogy a járásba kinevezett új főszolgabíró ünnepélyesen veszi át a járás vezetését. Ő ettől a szokástól eltérően teljes csendben, minden felvonulás, fátylás — menet és ünneplés nélkül kezd meg a polgári munkát a muraszombati járásban. Örül annak, hogy így törtétek ez, mert nem idegenbe ment, hanem haza jött!

Két emléket elvenit meg benne az a terem, ahol most beszél. Az első emlék: a megszállás előtti időből származik. Itt jöttek össze a muraszombatiak, amikor híre érkezett, hogy szerb csapatok akarják meg-

szállni a vidéket és itt határozták el, hogy katonaság hiányában egyelőre tudomásul veszik a tényeket.

A másik emlék néhány hónappal ebből. Kutatása után visszatért egy alkalommal Muraszombatba, ahol berendelték a rendőrségre (ebben a teremben volt ideiglenesen) és egy vadidegen megkérdte tőle, a született muraszombaitól, hogy milyen joga jött a városba...

Akkor a főszolgabírónak ismét el kellett távoznia innét és a szentgotthárdi járásnak lett szolgabírája, később főszolgabírája. Amikor pedig, amikor a vendvidék felszabadulása után kirendelték a muraszombati járási katonai parancsnoksághoz közigazgatási elődönak, örömmel jött vissza szülőföldjére és örömmel maradt itt főszolgabírónak.

Szokás ilyenkor székfoglaló beszédet mondani és programot adni. Ő nem ad programot, csak annyit mond: dolgozni akarok a járás érdekében, mint ahogyan azelőtt egy másik járás érdekében dolgoztam. Teljes munkabírással, teljes odaadással igyekszem mindent megtenni.

Fejlesztési szándékozik azt a kulturát, amit Hartner polgármester alapozott meg és fejlesztett máris igen magas fokra. A közelemlézés problémátikus ügyében pedig azon lesz, hogy mindenki hozzájusson az őt megillető kenyeréhez. Eppen így biztosítani akarja mindenki számára a munka lehetőségét.

Ehhez azonban nem elég az ő jó szándéka, hanem a járás népének is melléje kell állani. Ha ez megtörténik, akkor biztos, hogy kéz a kézben el fogunk jutni a szebb és boldogabb magyar jövőhöz!

A főszolgabíró beszédét hosszú taps köszöntötte, majd dr. Pinter Miklós főjegyző bucsuzott meleg szavakkal a községi képviselőtestület nevében a katonai parancsnoktól és munkatársaitól. Ezután Radványi József ezredes, járási katonai parancsnok emelkedett szólásra.

Ismét hangsúlyozta, hogy kötelességből tette, amit tett, de igyekezett jóindulattal és szeretettel végteni munkáját. Megszerette a járás népet és a járás népe is megszerette őt, ami

Jelentkezési felhívás a Délvidékkel visszakerült legénységi állományu egyénekhez a m. kir. honvédség továbbszolgáló és hivatásos állományába való belépésre

Mindazok a Délvidékkel visszakerült legénységi állományu egyének, akik rendes lényleges katonai szolgálati kötelezettségüknek a volt jugoszláv hadseregben már eleget tettek, az alábbi feltételek meilit a m. kir. honvédség továbbszolgáló és hivatásos állományába való felvételre jelentkezhetnek.

Feltételek.

1. 30 évesnél nem idősebb életkor,
2. nagyszülő ötig bezárólag (rö. öknél a feleség is) tiszta keresztény származás,
3. rendezett anyagi viszonyok,
4. büntetlen előélet (kivévelet képez az olyan büntetés, melyet az illető a megszállás ideje alatt, magyarságáért szenvedett el),
5. ha nősök, a házasságuk a honvédségben uralkodó nézeteknek mindenképpen megfelel,
6. szigorú orvosi vizsgálat eredménye szerint csapatszolgálatra még húzamosabb időn át testileg is teljes alkalmasság,
7. a volt jugoszláv hadseregben (csendőrségben) eltöltött legalább 12 havi szolgálata,
8. kivételesen jelentkezhetnek a fenti feltételeknek egyébként megfelelő egy szerények is, akik a volt jugoszláv hadseregben 12 hónappal kevesebbet, de legalább 10 hetet szolgáltak.

Ilyenek azonban csak a szakszolgálatos ágazatokban és pedig:

- a) fegyverszaki,
- b) legélelmi tüzérműszaki,
- c) tábori tüzérműszaki,
- d) gépkocsiműszaki,
- e) híradóműszaki,
- f) patkolómesteri,
- g) vonatszaki,
- h) utász-műszaki,
- i) építésműszaki,
- j) számvilági,
- k) írások

szakszolgálatban való továbbszolgálata, illetve így minőségben a ht. állományába való felvételre jöhetnek tekintetbe.

Azok, akik a volt jugoszláv hadseregben (csendőrségben) a kötelező katonai (csendőrségi) szolgálati idejük letelte után önként jelentkezés alapján továbbszolgálatot vállaltak és ezen, vagy bármilyen más alapon a volt jugoszláv hadseregben (csendőrségben) a továbbszolgáló vagy hivatásos legénység állományacsoportjába tartoztak, a m. kir. honvédségnél továbbszolgálata, kivételesen sem jöhetnek tekintetbe, még abban az esetben sem, ha bármilyen érdemeket tudnak is felmutatni.

bőven megjutalmazza a végzett munkáért. Nem tudott volna azonban ilyen sikeres munkát végezni beosztottjai buzgalma, elsősorban pedig

Hartner Nándor muraszombati polgármester, a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnökének fáradságát nem ismerő, hazafias áldozatkészségétől fittolt, hatálmias jelentőségű támogatása és munkája nélkül!

A katonai parancsnok szavaival vége is lett a pohárköszöntők sorának és a bucsuünnepség véget ért.

Oszvetnosztam je konec, dnévi dela prihájajo

je pravo főispán pred obszinszkim odborom velke obszine Muraszombata

Főispán, alispán i vármegyeövszki főjegyző szo obhodili céli járás

Voditele vármegyeöva szo povszédik z veszéljem i radosztjov gorszprejéli

Augusztusa 23 ga, gda je civilna oblaszt od szoldacske oblaszti prekvizela vaze poszta, szo sze nas főispán dr. vitéz szentjánosi Szücs István, alispán dr. Horváth Kálmán i főjegyző dr. Tulok József eszt potüdülli, ka sze z razmerami oszobno szpoznafo, teszüköcsé i szelénye naszga národa csüjejo na licl meszta i na podlági tognasz prikapszijo notri v vármegyeövszki organizmus, odkec do rász v bodócséi ravnál. Voditeli vármegyeöva szo né prili szamo zavolo sz üzsbene normálnoszti, liki z ryuvoga inteszéranya i szpitávanya sze je vidto, ka pöleg düsne veszti széjo do podrobnozti szpoznati vsze prilike, ki szo potrébne za civilno adminisztráció. Zato szo szene zadovolili szamo sz tem, ka bi v szoboto szamo pri prekdávanyi obászti navözsi bili, nego szo vsze notárosije gorszopszali i od goszpódov notárosov szo szentformerall od szálásca nasi vesznic.

Vashidegkut Eti je Vogler Viktor közbiró pozdravo g főispána, za rym je pa Sunder Erzsebet prá la pészem, stero je dr. Pável Agoston univerzitetni profeszor za to priliko napiszao. Z goszpódov dr. Pávelom szo sze goszpódje dugsi csasz prijátszko razgovárjai od potrébe lüsztiva.

V Csendlakt je Krantz József esperes navdüseno pozdravo prijéne gszte.

V Muraszombati je bio szprejem v tanácsneci okr szoldacska, kama szo prili Radványi József ezredes, odbor velke obszine i vev pozváni gsztov.

Hartner Nándor polgármester je z odebráni mi recsámi pozdrávao voditele vármegyeöva i je zagüsao, ka de eta krajina med prvimi od oszlobojenih krajini, ki sze v sztek maternoga orszaga notriprikapszi, ár nas národ rad dela za vegrzsko domovino. Zatem je pa globoko zahálnozti vadlívao Radványi József ezredesi, ki je z ccszszkov lüsznosztjov szköz 4

Voditeli vármegyeöva szo v szoboto predpödnévom ob pó 11-toj vöri prili Grádi, gde szo sze rym dr. Olajos József főbíróv i Hartner Nándor polgármester pridüszili.

Pri Grádi szo voditele naszga vármegyeöva gorszprejéli dr. Olajos József főbíróv i Bokán közbiró, steriva szta voditele pozdrávavla.

V Bodonci szo gszilici i v vegrzsko národno noso obleszno deklie csakale gszte, pri steroj priliki szta S. f. f. Károlyi, domácsi ev. dühovník i Bako Edit pozdravila vármegyeövszke goszpódje, potom szta dve dekilici tüdi pozdrávavla i korine v püslaj prekdále gsztom.

Bako Károly, sol. ravnál je pa v iméni gszilicov pozdrávao. Na konczi szo szpöpeváli himnus.

Szar, aslak Tü szta z lépimi domolübnimi recsámi pozdrávavla Cserry Viktor, sol. ravnál i Donsa közbiró.

Peresztó Pridócsé gszte szta Varga István plebános i Kolmanko közbiró szprejéla z lépimi recsámi.

Nagy választék kinyitó

LUTTENBERGI

fajborokban a legjutányosabb napjában.

Nádai József

hornagykereskedése Muraszombat

Pálcsics Ferenc nagykanizsai fonalfestőgyár - Nagykanizsa

Anyaggyűjtő: Muraszombat, Rákoczi ut. Simon Emilné

Vállalja mindennemű férfi és nőruhák festését és tisztítását, valamint fonal és végáruk festését és kikészítését. Gyár: Nagykanizsa, Magyar utca 86. - Telefon 43.

meszece vodo národ etoga járása. Za nyogovo velko delo, stero je diplomátarno, toda sz szoldacska disciplinó opravo, szmo nyemi vszkdár hi'eztini.

Po obedi je prva stácija bila Mártonhegy, gde je goszte Kühr István közbiró pozdravo. Voditelje vármegyeöva szo szilicogédáli tüdi sztarinszko Matijanszko körtev.

V Batyándi szo gszilici csakali gszte Luthár Mária vucsitel'ca je pa v vegrzskom gvanti z g'nyenimi recsámi, Kühr János Bene közbiróv namesztnik pa v iméni obszine navdüseno pozdravila prijéne gszte.

V Szent Szebestyáni je Bánfi István közbiró pozdrávao, pa Darvas Aladár esperesov namesztnik.

V Péterhegyi je Godina István evang. dühovník drzsao velki domolübní gucs, za rym je pa hszterica deklie érala pészem i prekdále goszpódov söpék korin.

Pri oszvetnoszti je bio zraven tüdi nas roják i znasztnenik Mikola Sándor főigazgató

Főispán dr. vitéz Szücs István je je radívao, ka g. M. kolo v ryegovoj oszvobojenoj rosztofoj h'zsi léko pozdrávavla. Obredim sze nyemi je zaháló za delo i trüd, stero ga je za csasza odkapesznyá za to krajino vcsino.

Voditeli vármegyeöva szo sze povszédi priszcseno razgovárjai z voditelmi vesznic, kak tüdi od drügi potréb.

V szoboto vecsér je szobota szlobód vzéla od járáske szoldacske komande

Bila je szküpna vecsérja pri Fafleki

Gucs Radványi ezredesi i Olajos főbíróva od delav. programa

V szoboto vecsér pri szküpnoj vecsérji je járáski szoldacska komandant z cfcérami viedi szlobód jemaod od szobotske publiké. Na vecsérjo je pristio okoli 70 pozváni gsztov. Csülo szo je vecs gucsov, med sterim je prvi bio gucs Hartner Nándor polgármester, ki sze je v iméni cèle krajine zaháló szoldacska komandanti i celomi oficérszki zbori za ryúvo delo i trüd. Zagüsao je je, ka de sze ete národ vszkdár hválezno szpominso na nyé. Za szpomin je prekdáo lépim album eta krajine Radványi József ezredesi kak já átkomi szoldacska komandanti, dr. Olajos József főbíróv i Skolák Ernő századosi, namesztniki szoldacska komandanta.

Drügi govornik je bio Skolák Ernő százados kak namesztnik járáske szoldacska komandanta, ki sze je v iméni szotrüdnikov zaháló za velkodüano ravnyane komandanta.

Potom je dr. Olajos főbíróv obdrzsao szvoj gucs. Náprvje sze je tüdi on zaháló odhájojcsémi szoldacska komandanti.

Naváda je je pravo, ka nanóvo vö imeniváni főbíróv öszvelno prekvzeme voditelstvo járása. On od té naváde popólnoma odsztópi i tüho, brez vszáké ceremonije i öszvetnoszti prekvzeme civilno delo v járási. Veszeli ga, ka sze to tak prözto godi, ár je né prisao v tühinszki kraj nego domo. Tá dvorána, gde zdaj gucsi, nyemi dvá szpominso oszsvi. Prvi sze je godio te, gda je glász prisao, ka szrbi scséjo eto krajino zaszsztli. Mi szobocsanca szmo té g'ász na zránye vzéli, ár szmo né meli szoldacszije.

Drügics sze mi je zgódlilo, ka po tisztom, gda szo me vösztirali, szam za pár mészceov nazáj prisao v Mu-

Vpiszavanye i zacsetek solszkoga leta

v drszávni oszovni soláj na teritoriji szobocske ekzpoziture proszvetne uprave bodo etaki

vpiszavanye bo vizepovszédi szept 1. 2. i 3.-ga.

Po zákoni 1930: VII. i po 1930: numerá 882-4-674 VKM odredbi more vszáki solár plácsati solnino I P. Sziromaskim je to odpücseno, podrobnejsa navodila za to dobijo pri vpiszajocsi vucsitelaj.

Sz'üzsbé bozse ob zacsetki solszkoga leta (Veni Sancte) bodo povszej cérkváj 7. szeptembra, rëdnó vcsenyéje za sze zacsné 9. szept. v szobotskom i lendavszkom okráji v I.—VI. razredí, VII.—VIII. razred pá sze zacsné vcsüti oktobra 15.

raszombat, pa szo me ráncs v eto meszto pózával na policzjo, gde me je eden dijvi tühinec, mené, ka rojeno ga szobocsanca pitao, ka sz kaksim juszom szam prisao v ete váras...

Te sze je főbíróv mogao odsztránili v Szentgotthárd, gde je grátio szolgabíróv, szledi pa főbíróv. Zdá pa, gda sze je tá krajina pá oszlobodila, i szo ga odlöcsili za adminisztrativnoga referenta pri járáske szoldacska komandi, je pun radoszti prisao nazáj na rosztofoj kraj i v szszeljom oszlane tü kak főbíróv.

Naváda je pri táksi prilikaj tüdi delavni program podati. On ne dá programa, szamo telko pové: scsém delati za ete járás, kak szem prvje za dügi járás delao sz célov mocszjov. Scéé sihli kulturo, stero fundamént je Hartner polgármester dojdjao i zae na precl vsziko sztubo prinoszto. Ka sze pa prehráne ticse, de na tom, ka náj vszáki má zagüsani krüji. Za toga vsoic tüdi vszáki moré meli mogócsnoszti za zaszlüszek z delom.

Ka sze to naj szköz prinészte, je né zadoszta szamo nyogovo nakanénye, liki ka vszi lüdjé cölaga járása morejo podpréti. Csí sze to zgodi, te je gvüšno, ka doszégiméo lepszó i blájzséneso vegrzsko bodócsnoszti.

Za rym sze je radíványi József ezredes zdigno i pravo, ka vsze, ka je vcsino, je szamo szpunyavanye düsznoszti bilo, pri stero ga je lübézen i dobro nakanénye pelalo. Vzlübo je lüdsztvo etoga járása, lüdsztvo ga je pa z prótilübéznosztyov lönalna za nyogovo delo.

Ne bi mogao tásko odgovorno delo szkoncsati, csi nyemi nebi bio na pomócs v prvój vszti Hartner Nándor polgármester, ki ne pozna obrüdjenoszti v deli gorécsé domolübnoszti.

Dr. Pinter Miklós králevszki notáros je v iméni obszinszskoga odbora szlobód vzéto od járáske szoldacska komandanta.

Potom sze je té lépa prijátszka öszvetnoszti szkoncsala.

Beiratások és tanév kezdete

a muraszombati tanügyigazgatási kirendeltség hatásköre alá tartozó összes népiskolákban az 1941/42 tanévre

Beiratások és tanév kezdete a muraszombati tanügyigazgatási kirendeltség hatásköre alá tartozó összes alsórendű, csáktornyai, muraszombati és perlaki járási népiskolákban az 1941/42 tanévre.

A beiratások f. év szeptember 1., 2. és 3. án tartatnak az összes iskolákban.

Az 1930: VII. t. c. és annak végrehajtása tárgyában kiadott 1930. évi 882-4-674. sz. VKM rendelet értelmében minden elemi iskolába felvett tanuló után a felelős iskolázató I. P.

beiratási díjat köteles fizetni. Az erre vonatkozó halasztási vagy elengedési módokatokra nézve az iskola tantervének felvilágosítást.

A tanév szeptember hó 7. én ünneppéyes istentisztelettel (Veni Sancte), a rendes tanítás pedig a muraszombati, alsórendű járásban, Stridováron, Ligetfalván, Vashegyen és Hétevezéren az I-IV. osztályokban szeptember 9. én, a VII.-VIII. osztályokban október 15. én, a csáktornyai és perlaki járásban az I-IV. osztályokban szeptember 9. én, az V. osztályban október 15. én kezdődik.

A NAGYVILÁG NAGY ESEMÉNYEI

Mi történt a héten a világpolitikában?

A szovjet és az angol haderő benyomult Iránba

A kicsi állam hősiessé védekezik

Berlinből jelentik: Augusztus 25. én angol és szovjet csapatok nyomultak be Irán területére. Irán a Káspii-tó és a Fekete-tenger között elterülő állam, angol és szovjet megszállásával a két szövetséges közvetlen szárazföldi összeköttetéshez jut.

Ezzel magyarázható meg a néhány héttel ezelőtti diplomáciai csata, ami csak háborúval, vagy Irán megadásával fejezhető be, tekintettel arra, hogy az angol és szovjet hadvezetőségnek felülélenül meg kellett teremtenie a szárazföldi kapcsolatot a sokat emlegetett hadászati együttműködés lehetővé tételére. Irán nem adta fel a sem-

legességét, hanem hősiessé, habár reménytelen harcra kezdett két nagy ellenségével szemben.

Londomból jelentik: A Reuter iroda hivatalos közlése szerint az angol csapatok három helyen nyomultak be Irán területére. Velük egyidőben megindult északról a szovjet haderő is. A brit erők főcélja a transzírani vasút elérése, a heves ellenállás miatt azonban csak lassan nyomulnak előre. A szovjetcsapatok szerda estig 40 kilométerre hatoltak be Irán területére. A támadó csapatok közös parancsnoka az indiai angol hadsereg főparancsnoka, Wavell tábornok.

Törökországban növekszik a bolsevizmus

elleni hangulat

Szófiából jelentik: Ankarai értesülés szerint Törökország állítólag nagyszabású övintézkedéseket tett a szovjet határon. Az egész sajtó hangauyozza, hogy az Irán elleni támadás rossz hatást kellett a török lakosságban. A la-

pok rámutatnak arra, hogy a bolsevistaellenes befogás egyre nagyobb tért hódít egész Törökországban, ahol az angol orosz szövetséget mindinkább összeférhetelenebbnek tartják az angol-török szövetséggel.

DOGODKI PO SZVEJTI

Bojna sze siri na Irán

Aug. 25. ga szo anglézi i ruszi prešastopili Iránszko granico. V Perzsijszkom zalivi so anglézi po krátkom boji pri Bendezahpuri vózdévall szvojo vojzsko. Anglécka cenziva ide próti transzíránzkoijszeleznici, stera od Teherána do Kaspijszko morja pela. Szovjetszka vojzsko je 40 km prišla próti Tebrizi. Med angléskov vojzskov je túdi 3000 hindov.

Iránszki sah je gorpóvao lúdszivo, ka sze naj próti posztávijo. Szvojo vojzsko centrérájo okóli Sheherána. Iránszka vojzsko má edno oklopnio brigádo pa 3 divizije oborozsene z modernim orozsjom. Lúdszivo prevacs mirzi angléze.

Iz Kabula glászijo, ka v Afganisztáni zavolo anglésko-szovjetszko napádanya vláda velka nemirovnošti.

Kijev pred pádcem

Iz Berlina glász'jo, ka je nemska vojzsko pod komando Kleiszi generála notrivzija Dnyepopetrovzski z velkim množstvom. Tú je szládnye oporišce za Kijev. Pri toj priliki szo Nemci sgrabili 83.600 ruszov, 465 stúkov, 199 tankov i došta municije.

Túdi Fincl napredújejo okóli Karelije. V rádnji dnéva) szo zgrabili 3.500 ruszov, 107 tankov, 198 stúkov, 150 minozstrelcov, 500 masinski púks, 10.400 navádni púks, 425 automobilov, 2100 konyov i vécáféle municije. Doj szo pa sztréllili 43 europjánov.

HIREK

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület hétfő délután 3 órakor a volt főzseki tanácsstermben választmányi ülést tart, amelyen vend nyelvten, szóár és imakönyv írását és kiadását beszéli meg a választmány.

A szombathelyi tankerületi főigazgatóiág kirendeltséget állít fel Muraszombatban. A kirendeltség vezetője Rhoóczy Rezső tanügyi előadó, munkatársai: dr. Kászonyi László tanügyi s. titár, Antauer Jenő v. j. tanfelügyelő, Csizsek Gusztáv, Stevancsec Rezső, Kriszt Ferenc. A tanügyi kirendeltség a muraszombati, perlaki, csáktornyai és alsórendű járások tanügyét vezeti.

Muraszombatiak a Vasvármegyei Vöröskereszt Egyesület közgyűlésén. Kedden tartotta Szombathelyen a Vasvármegyei Vöröskereszt Egyesület évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen megjelent Simon Elemér titkos tanácsos, az Orsz. Vöröskereszt Egyesület elnöke is. Muraszombatból Hartner Nándorné, a Muraszombati Vöröskereszt Egyesület elnökrője, Hartner Nándor polgármester és dr. Pintér Miklós közgyűlést vezeték részt a közgyűlésen. A muraszombatiakat Ostffy Lajos dr. o. m. kormánybiztos, az egyesület elnöke is üdvözölte igen meleg szavakkal.

Kinevezték a muraszombati járás m. kir. állatorvosát. A muraszombati járás határterületi állatorvosának dr. Déár János állatorvost nevezte ki a földművelésügyi miniszter. Dr. Déár János az állatgyógyászati szakorvos, ami igen előnyös a járás szempontjából, tekintettel arra, hogy a marhameddőség elterjed betegség ezen a vidéken.

Regősök Murahalmoson. Az ország falvait járó regősök Murahalmoson is megjelentek. Egy műsoros délután keretében az iskola udvarán szórakoztatták a közönséget. A figyelő hallgatóság tapssal, kacajjal, vagy komoly halgatással jutalmazta a regősöket, aszerint, hogy az egyes számok milyen hangulatot váltottak ki. Ez alkalommal megjelent: Dr. Olajcs József főszolgabíró és Csermely István főhadnagy is, akiket a regősökkel együtt, Fehér József körjegyző köszöntött. Karácsonyi Edit pedig virággal kedveskedett és így az ország lantosa!

Titán Iván igazgató tanító szíves vendéglátása után jóhangulatban távoztak.

Kmetijlszki miniszter je za muraszombati járás vömenúvao Dr. Déár Jánosa za oblasztznoga koramita. Dr. Déár János je specializist za jalovost pri zivini, ka je za naso krajino prevacs vázano, ár je takzvána zgrabliva jalovost pri zivini prevacs raszirjena.

Dr. Tárczy Miklós igazgató főorvos, a debreceni klinika volt belgyógyásza, közkórházunk belgyógyászati osztályának vezetője magánrendesít minden délelőtti végzi a vezetése alatt álló osztályon.

A muraszombati származású Simon Géza számvevőági főtanácsost Pest-Pilis Solt Kiskun vármegye számvevőségének főnökévé nevezte ki a belügyminiszter.

Szprememba pri evangelicsanzkom dühovnistvi. Zse dobri pár kédnov je minolo, ka je m. Darvas Aladár verovucstiel i dühovnik szlobúd vzeo od szobotske gmajne i sze v Szombathelyi odszelo, gde je vojaski dühovnik gráto pri hadtesti. Kak sze radúje, mo napredúvany) toga mládoga ambiciznoga gospóda, ráncs láksi zgúbcsek nász je doszégno. Duga leta je bio reditel Dúsevnoga Liszta, ravnátel Djaskoga dóma, pa túdi szotrúdnik Muraszombati és Vidéke.

Na nyegovo meszto je predjáni Farády Mihály iz Körmenda. — V Morávcze je imenúváni za adminisztrátora Balogh István z Meszlana.

A kerékpártolvajlások megakadályozásán rendkívül erélyes kézzel dolgozik a csendőrség. Nem csak a tolvajok leleplezése a cél, hanem a lopás megelőzése is. Ezért elrendelték, hogy az utcán hagyott kerékpárokat le kell zárni. Az utcán lezárás nélkül hagyott kerékpárok tulajdonosait kihágás miatt meg is büntethetik. Ezért felhívjuk a kerékpárosok figyelmét, hogy minden alkalommal zárják le kerékpárjukat, ha eltávoznak melőle.

Dr. Tárczy Miklós ravnátel-primarius, bívisi doktor debrecenzke klinike za notránje betege, víráci túdi privátno vszákú predpódné v spítáli na odedlki za notránje bolezni.

Tanoncnak jobb hazból való fiut azonnal felveszek VLAJ JÓZSEF, pekimester Muraszombat, Petofti Sándor utca.

Kis hírek a nagyvilágból

Egy norvég turistát hatalmas anyamedve támadott meg. A turista végső kétségbeesésében különböző inyenccfalatokkal megrakott hátizsákját vetette az üldöző macskó elé. A macskó nyomban felhagyott az üldözéssel és habozás nélkül megvizsgálta a hátizsák tartalmát, melyet ott a helyszínen mindjárt el is fogyasztott.

Aki a tenger vizét akarja megszűni. Giesen dán professzor azzal az ötlettel lépett fel, hogy az Atlanti-óceántól a Keleti-tengerbe magasabb sőtartalmu vizet kellene vezetni. Szerinte ilyen módon nemcsak a Keleti-tenger halban való gazdagágát lehetne növelni, hanem egyben a keletitengeri országok éghajlati viszonyait is kedvezőbbé lehetne tenni. Erre a célra elegendőnek tartja, hogy az Óresund-fennékén egy 10 méter mély tengeralti csatornát létesítsenek. Bár a terv megvalósítása két milliárd koronába kerülne és ilyenformán a gyakorlati kivitelre alig lehet remény, az érdekes ötlet a dán sajtót élesen foglalkoztatta.

Olaszország 9000 kilométeres hálózatot villamosítja vasutvonallal. A fasizta Olaszország 1932 óta dolgozik vasútjainak villamosításán. Az erre vonatkozó terveket, melyek 9000 kilométeres vasuti hálózat villamosítását ölelik fel, Constantino Ciano gróf, az olasz külügyminiszter néhány hónappal ezelőtt elhunyt atyja dolgozta ki. Mint Host Venturi közlekedésügyi miniszter a „Carattere” című olasz folyóiratban kifejti, kb. 5200 kilométeren az elektromos vontatást már be is vezették. Ezzel Olaszország tisztán az 1938/39 évben is 1.7 millió tonna szén takarított meg. 1942-re Itália további 2500 kilométer villamosítását vette előirányzatba. A megfelelő számú elektromos mozdony megépítésére a munkálatok már folyamatban is vannak.

Tudja-e Ön...

hogy Berlinben ugyanannyi ember lakik, mint Németország 20000 falujában, azaz a német falvak negyedréseben együttvéve?

hogy a vanília hazájában, Mexikóban, kerítésekre kapaszkodó vadon termő kuszavirág?

hogy a hold legmagasabb hegye, bár a föld sokszorta nagyobb, csak allg kisebb a föld legmagasabb hegyénél?

hogy az átlagember testsúlyának mintegy öthatodát tudja felemelni, a föld viszont saját súlyának csupán egyharmadát, legfeljebb felét bírja el? A homár és a méh ezzel szemben valósgos Herkulesek. A homár súlyának huszszorosát, a méh pedig kétszázszorosát is könnyűszerrel felemeli.

hogy a nő szeme gyermekkori sajátosságait tovább megőrzi, mint a férfié? Ennek megfelelőleg a nők szeméi csak később kezdenek öregedni.

hogy a tenger emlősállatai, a bálnák és delfinek sokkal gyorsabban növekednek, mint a szárazföldi emlősök? A kékbálna már két év alatt eléri a 24 méter hosszúságot.

hogy a vakondok naponta mintegy testsúlyuk másfélszeresének megfelelő táplálékmenyiséget fogyasztanak és étvágyuk a hideg hónapokban is megmarad?

hogy mint a svéd Karlson professzor megállapította, az Anna név az Európában legerjedtebb női név? Az egész világon nem kevesebb mint 94 millió nő viseli ezt a nevet.

A Vendvidék és népe

(Antauer Jenő tanfelügyelő előadása 1941. VIII. 5.-én az alsórendű járási muraszombati járás tanítóinak fogadalmi tételé alkalmával.)

(Folytatás.)

Az időnyomok keresetéről emnyit: 1938-ban átlagosan keresett

Jugoszlávia területén: 2333 időnyomunk. fejnek. 200. — P., azaz 466.600 P.; Franciaországban 1768 időnyomunk. fejnek. 400 — P., azaz 707.200 P.; Németországban 4389 időnyomunk. fejnek. 600 P., azaz 2.633.400 P. Összesen 8490 időnyomunk keresett 1938-ban 3.807.200 P., azaz emnyit küldtek haza időnyomunkaink a hivatalos megállapítás szerint kliring utján, az egyebkent magán uton leszállított kerestek ebben nem foglaltatnak, valamint az előbb említett 18% kivándoroltaknak a keresete sincs ebbe bevéve. Jelzem, hogy az említett éven a munkásoknak külföldön való alkalmazását Jugoszlávia már nagyon korlátozta.

A vendet kékkötényéről, a munka szimbólumáról, megismered mindenütt: vasárnap azonban nem tudod megkülönböztetni a legnagyobb úrtól sem. Az előbbiekből is következtethető, hogy nagyon megköny nép, tavasszal ezrével találjuk az uton munkakeresése közben, amikor elsőrendű szolgálatot tesz neki a kerékpár, amelyből — állítom — több van a Vendvidéken, mint az egész vármegye többi részén. Templomba is biciklin jár, annak udvarán ünnepnapokon a kerékpárok százaival találkozunk.

A vend vendégszerete nagy. Háza tisztá, még az utolsó szalmatetős szegény kunyhóban megtaláljuk a higiénia megfelelő követelményeit.

Vallás tekintetében a megoszlás ez: r. k. 66.000, evangélikus 23.000 körül van. A Vendvidéken csak 300 zsidó él. A különböző vallásfelekezeti vend nagyon szépen megér egymásközött, habár története szintén idézi a „cuius regio, eos religio”-t. Ezeknek a vallásfelekezeti küzdelmeknek a nép között nyoma veszett s a legnagyobb közönyösséggel veszi tanulmányai során tudomásul ez is, az is, hogy Keppeler valamikor szécsénykut várkastélyában töltötte száműzetését. Hangoztatnom kell, hogy a vend nép nagyon vallásos s igaz az az állítás, hogy dacára nagytérőgatu templomainak, azok kicsinyeknek bizonyulnak.

Műveltség

Az 1919-évi jugoszláv megszállással a vendvidék népe teljesen a szlovének befolyása alá került. Iskolái 1929-ig megtartották jellegüket. A jelleg a megszállás után abból állott, hogy az iskola fenntartója viselte a dologi és az épület fenntartási költségeket, a tanerőket már az állam fizette s kizárólagosan az is rendelkezett velük. 1929-ben minden iskola államosítva lett. A tankötelezettség 7—16 életévig tartott a fiuknál, míg a lányok 7-től 15-éves korig tartoztak a mindennapi iskolába járni. Az elemi iskola két tagozatból állott: elemi népiskolának hívták az első négy osztályt (I—IV.ig) a következő négy osztályt pedig felsőnépiskolának. Ilyen két tagozattal rendelkezett minden iskola. Az iskola rendszer teljesen osztrák mintán alapult, azaz, nem állítottak fel minden faluban iskolát, sőt ellenkezőleg, az 1—2 tanerőseket be is szüntették, vagyis a cél a több tanerős iskolák szervezése volt. A tanítási nyelv mindenütt szlovén volt, magyar tagozatot csak Órihodoson találunk. A jugoszláv tanügyi szervezettel szándékomban van külön foglalkozni, ezirányú rövid excerptet már el is készítettem a belügyminisztérium részére, azért erről ma csak emnyit.

Muraszombatban 1921-ben nyílt meg a real-gimnázium, a már meglévő polgáriiskolát pedig 1923-ban felosztatták. Battányfalván 1939-ben nyílt meg egy alsóbb típusu gazdasági iskola. Ez az iskola példásan van felszerelve.

A művészetet illetően megemlítem freskó régiségeinket: a bantornyai templomot, melynek eredetét a XIV. századra teszik; a mártonhelyi és tótlaki már a XV. századból való, míg a borházi kápolna a XVI. században épült. A freskók nagyon érdekesek, már be voltak meszelve, itt-ott vakolva, de még a világháború előtt szakértők fejtették ki őket. A freskók legnagyobb részét Aquilla János festő festette. Mint érdekeséget hozom fel, hogy a bantornyai templom falán ott szerepel a „cserhalmi ütközet” is.

Varáink közül megemlítem a felsőrendű érdekes levéltárával és az alsórendűvel.

(Folytatás következik.)

A marburgi fogház...

Dallama: „Amerre én járok, még a ják is sírnak...”

A marburgi utcán végig, véges-végig, Hajtják vend fiukat jugoszláv csendőrök. Elő! mennek urak, hátul a többiek, Dagadságig kövte kezük szegényeknek.

A marburgi fogház nagy ajtója előtt Végig mér az őrség, — mindenike fölött: „Be a cellába csak te svihák magyaron”. Emigy üdvözöltek bennünket ekkoron.

Ki tudná leírni mindazoknak nevét, Kiknek elzárással ölik magyar szívét. Van itten pap, kántor, tanító és polgár, Mindegyike „teljes felszabadítást” vár.

A marburgi fogház! Sűrű ablak rajta; De sok édes anya fűt siratgatja. Ne sírjatok anyák, ennek így kell lenni, A jó hazafinak itten kell szenvedni.

Irtam e levelem kedves galambomnak. Vidd levelem fecském, vidd el ő magának. Ha kérdi hol vagyok, mond hogy zárva vagyok, A marburgi fogház vas-ágyán hervadok.

Ne sírj édes rózsám, elmúlik az — átok, Magyar honvéd-sereg elől majd hozzátok, Elszakad a rablánc, vissza jövök Hozzát, Feltámadt hazában, — ránk szép tavasz vár!

*) Az 1921. év szeptemberében, a határmegállapító bizottság előtti tüntetés miatt elzárak börtönben kompondt nótája.

Városi mozi

Muraszombat

Előadások: 1941. aug. 31-én 15 óra 15 p. 17 óra 30 p. és 20 óra 30 p. szeptember 1.-én 20 óra 30 p. szeptember 2.-án 20 óra 30 p.

Jávor Pál

„Ma, tegnap, holnap”

Modern filmjáték.

SPORT

6 mérkőzést játszik az Összel Itthon a Mura

Az Északdunántúli kerület I. osztályának megejtett sorsolása szerint a Mura Összel a következő rend szerint bonyolítja le bajnoki mérkőzéseit:

Augusztus 31: Mura—Füzű, szept. 7: Kőszeg—Mura, szeptember 14: Haladás II (Szombathely)—Mura, szeptember 21: Mura—Ajka, szeptember 28: Előre (Székesfehérvár)—Mura, október 5: Mura—Pét, október 12: Unió (Várpalota)—Mura, október 19: Mura—Move ZSE (Zalaegerszeg), okt. 26: Hajmáskér—Mura, november 2: CVSE (Celldömölk)—Mura, november 9: Mura—Szőc II. (Szombathely), november 16: Mura—Kisváci (Pápa), november 23: Siófok—Mura.

A sorsolásban az előállított a pályaválasztók. A hazai csapat az öze folyamán 6 mérkőzést játszik csak Itthon, hetet pedig idegenben, ami meglehetősen megnehezíti a sikeres őszi szereplést.

Benkó József

húsáru és konzervgyár

MURASZOMBAT

Telefon: 8 és 80 • Sürgöny: Benkó, Muraszombat • Postatakarékpénztári cseksz. 74009

TOLDI

Versusko pripovedavany / Szprávleno po Arany János-i / Na Vend jezík obrnyeno po Kardos János-i

XI. Szpév.

Oblékla je zorja pa erdecí pláses szvoj, i razpresztrla ga je po nébi szívoj: a' tak cácvava je v bársoni né bila, lá v nevolno csárdo nébi poglédnola. Glédne v nyó z polojne na den oblok sztréti, a' li cimbolosa vídi v nyé na klópi, i vóné zglédne li szlugo sztároga, szkonésavti delo kre Rigóa konya.

Té okóli gléda po Pesti, Búdini, gléda száma szebé vu sírkom Dunaji. Dúnája válojve erdecse posztáne, nasztrédi eden csún plavajóci sztáne. V csúni je pa Toldi, i né drúgi, plavao, i z lopátov vodó dalecs gorizgrózsao, szvetle mále kaple szo kapale z zraka, kak da bi síscs leto z ténkoga obláka.

Hítro príplava prék Toldi po Dunaji, i zadrgne csún szvoj na búdinszkom kraji, vósztopívisi z nyega hitro dale ide, da bi kak tam naisao, ka rávno zda isese Lépo zlátó rozsjé, za szébe ópravo, za Rigó konya pa lépo nóvo szprávo, za konya, steroja je Bence sze prígnao, ár je rávno toga domá nájráj nuao.

I kúpi, ka zselé: lebko, lépo, velko, na dolámi nega púsztoga ni telko, ka nébi obító bíló z zlátov zsnjórov, zszlobo i tolozsbót na szdem vukov. K tomi dardo, mecs i vszake dóbi rozsjé, stero v Búdini nájbósi kovács kové; konyzsko lépo, zlátó, szrebrno ópravo, z recsjóv: vsze potrébno szí je szvetlo szpravo.

V csárdo nazájpírdócs sze gorioblesé, tolozsbót vu róki i obrácsajócs neszé, rávno, gda bi sze szun na vizsini szkázoa, steri je i na nyem dopádnénye naisao. Ni Rigó je né bio, kak vesera navecsar, z blatom ino práhom na szívo omázan, nego kak krt csrni, csízti i lesesési, tak da sze je na nyem skálio trak bliscsési.

Ka pa gda je v szvetlo szprávo oblecseni, kak sze nyemi síka, kak je preszuncseni, gda bi szí na nyega szeo nyegov vért, Toldi,

okóli sze zglédne i zacne szlészati. Teda „hop!“ kak veter szlöhodno ídócsi, neszé Toldia kony po divjem, besznócsi, Bence ga pa z szkuzov v óki naszldéuje, né je vzéo szlöhóde od vértá zsalúje.

Ka sze na búdinszkom kráji godí medém? poszljúnte me, i tó vam nakrácti povém: goripótégnyen je bio tam sator krála, nyega ponyáva je z módre zsnide bila. Zs nyega (csi ne právim malo) szo máciece vizsile okóli, velke kak pesznice; dalecs je viden véi od drúgi satorov goszpodé, steri je telko, kak táborov.

Poszljonyáte napnyene pocsvárnice, v bárson oblecsene i z zlátom presíte, szo sztalé v satori v nádno lépom rédi, tak da sze lepsc ne nedájo miszltí. Do Dúnája idó prígradje z dvé sztráni, velíki prígradje je znótra med prígradom, tak da bi zsvinszki plac dober bio v szlí, da bi kak zsvino na nyega púsztíli.

(Dale.)

KÖZGAZDASÁG

A magyar hatóságok mindent elkövetnek a fertőző sertésbénulás leküzdésére

15 állatorvost küldtek a Muravidékre — 24.000 pengőnél többet áldozott eddig az állam a betegség leküzdésére

A muraszombati járás és az egész vendvidék területén rendkívül veszélyes sertésbetegség tartja magát már hosszabb idő óta. A betegség: a fertőző sertésbénulás. Magyarországon eddig jóformán ismeretlen volt és a küzdelem ellene nagyon nehéz. A magyar hatóságok azonban most is mindent elkövetnek a visszatért terület népének érdekében és a legnagyobb erővel láttak hozzá a fertőző sertésbetegség terjedésének megakadályozásához, illetve a ragály megszüntetéséhez.

A fertőző sertésbénulás leküzdése érdekében a földművelésügyi miniszter elküldte a felszabadult délnyugati területekre dr. Vass István állategészségügyi főtanácsost, a nyugati kerület állategészségügyi felügyelőjét, akinek az irányítása mellett 14 állatorvos működik a visszakerült vidéken és az azzal határos vasi és zalai körzetekben, ahol szintén felütötte a fejét a rendkívül ragados sertésbetegség.

A 14 állatorvos közül 12 a körzeteket kutatja át, háziállatra járva keresik a fertőzőt helyeket. A kutatás során talált beteg állatokat az azokkal együttartott egészséges sertésekkel együtt az államkincstár részére felvásárolják a rendes napi áron. Az átvételhez külön szakszöveg megy ki.

Vogrszka oblaszt vsze vcsiní, ka sze nevaren szvinyszki beteg - ohromeloszt preprávi

Petnájszt korszmitov szo posztlali v nas kráj. Doszógamao zse 24.000 P kosta naso oblaszt tá borba.

V nasoj krajini sze zse dugsi csasz síri lá nevarna kúszna szvinyszka bolezén — ohromeloszt, ki je v náterinom országi dotégamao neveznána bila. Kmetijszki miniszter je zdaj vóposzlo Dr. Vass Istvána vis veterinar-szkoaga szvetníka i esese 14 korszmitov, ki od vézsi dó vészti hodíjo, pa preglédnejo vsze szvinnye. Na sterom dvoriszci je betezsna szvinnya, tam odkúpijo na államszki raesun vsze szvinnye po dnévnoj ceni.

Za okuzsene járása szo odlöcseni Muraszombat, Szentgotthárd, Alsó-

Kivonatos versenytárgyalási hirdetemény.

Muraszombat nagyközség előjás sága az e. ülendő 3 emeletes, 21 tantermes elemi iskola asztalos elakatos munkáira 1941. szeptember 15-én nyilvános versenytárgyalást hirdet. Részletrajzok, feltételek és költségvetések asztalos munkákhoz 25 P. lakatos munkákhoz pedig 5 P. beküldése ellenében kaphatók. Bővebb felvilágosítás a jelzett hivatalnál nyerhető.

Muraszombat, 1941. aug. 22.

Muraszombat nagyközség előjárósága.

Egy állatorvost a fertőzött udvarok fertőtlenítésével bíztak meg. Tekintettel arra, hogy ez a betegség igen nagy mértékben elterjedt az egész visszatért területen, sőt a szentgotthárdi, letenyei, alsó-entli járásokban is, Vas és Zala vármegyék alispánjai, a fennálló történet értelmében vészkerületbe vontak a szentgotthárdi, muraszombati, alsólendvai, cráktorryai, periaiki, letenyei és alsóentli járásokat. Erre özve hirdetemények is jelentek meg mindenütt és megjelölték a vészkerület határait is.

Meg a vészkerületen belül is körülfozva van a sertésforgalom, vagyis csupán szállítási engedéllyel lehet sertéseket akár levágásra, akár továbbhizlalásra egyik körzetről a másikba szállítani. A szállítási engedélyeket az illetékes szakszöveg adja ki, kivéve a helyben, a vészmentes udvartól levágás céljára szállított állatoknál, ahol a községi előjáróság ad engedélyt a szállításra.

Az állam eddig 1209 darab sertést vásárolt meg 68.156 pengő értékben. A megvett állatokat pedig 24.657 pengővel kisebb összeggel tudta csak értékesíteni, mint a vételár, tehát csupán ut 24.000 pengő el többet áldozott a felszabadult vidék része érdekében.

lendva, Cráktorrya, Periaik, Letenye i Alsóentli. Na tó glédics szo tudítazgaszti nahíbiti.

V okuzseni obczinaj sze szvinnye zmejo preszazsati iz edne vszsi v drúgo szamo z dovól nyem fobírvá, zvún esz sze z zdravca dvoriszcsa odá zó klánye szvinnya, gde je zadoszta dovólénye vsztega poglavarsziva. Draszava je doszógamao odkúpíta 1209 hlátov szvinny za 68.156 pengőjov, pri sterój sumi je tocsno 24.657 pengőjov gorplácsela draszava.

Stivan Ernő
műszaki szaküzlete

Muraszombat, Szabadság ter 5
Tel. 39

KÖZPONTI MOZI DITTRICH - MURASZOMBAT

Augusztus 30. szombaton este 1/29 órakor, 31. vasárnap 1/24, 6 és 1/29 órakor, szeptember 1. hétfőn este 1/29 órakor

Pergőtüzben

A magyar hősiesség éposza

Következő műsor
CAFE MOSZKVA
(Csak egy éjszakára)

Magyarországi bortermelők borai

állandóan kaphatók
Titán János bortermelők családja pincejében, Kiszombaton, Muraszombat mellett.

Segédetítő munkást

azonnal felvennénk. -
Ismertető: Péter asztalosmester, Muraszombat

2 diákot vagy diáklányt

teljesen teljes ellátásra. Erdeklődni lehet
FRIM László vaskereskedésben.

2 díjaka-ali díjakinyi

vzeme na celo obszkrbo. Pozveú pri
FRIM László, zselcznom trgovci v Szoboti.

BÉLYEGZŐK

vesesi munkák - zomanotablak és kellekek

IROGÉPEK

HOLLÄNDER
belyegző és vésímester
irogépkereskedő

SZOMBATHELY, Kosuth Lajos u. 14.

Manufakturno, pleteno i krátko blágo, rázni moski stofi, kak túdi specerijszko blágo, glazsi za ugorke itd. sese vedno dobite po zmérni cejni pri

Horváth Nándor-i

irogov, z manufakturnim i mesaním blágom
Bagonya.

3-4 diáklányt

teljesen teljes ellátással. Fürst Jenőné,
Muraszombat, Kosuth Lajos utca 4.

Stivan Ernő
műszaki szaküzlete
Muraszombat, Szabadság ter 5
Tel. 39

nagy választékban 12 havi részletfizetéssel

Philips Orion Siemens - Blaupunkt - Radione
Telepes rádiók, akkumulátor és szárazelem fűtéssel
SRO. gélyesszappagák KÉRIKPAROK Fényképezési cikkek
Autófelszerelési cikkek Varró- és irogépek Varta akkumulátorok

SHELL KOOLAJ R. T. LERAKATA

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-20 P, félévre 2-20 P, egész évre 4 P.
HIRDETÉSI ÁRAK:
1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő:
HARTNER NÁNDOR
Szerkesztő:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 24 szám / Telefonszám 19. Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

XXXV. évfolyam. / 16. szám.

ÁRA 10 fillér.

Szeptember 5. — Péntek.

Brez vszakse öszvetnoszti

je prékvézo voditelszto járása dr. Olajos József főbíróv. Szluzsbene formálnoszti za vplanye v szluzsbo szo vóoszta. Niti né szo bílé potrébne, ár dr. Olajos József, kak je szam pravo, je domó prisao. Po dvadvajszetlétnom, nigdár vcajajócssem trdom vüpanyi ino csákányi je domó prisao v szvoj rojsztni váras, odke je mogao oditi, ár je bio vogrin. Niti té jus, ka sze je tú naródo, ga je né mogao résziti te, gda je ednök nazáj prisao i ga je jugoszlavszki túhinee — policájszki cesztnik razdrázszeno etak pitao: sz kaksim jusom szte vi eszi prisli?

Po 22 leti je pa főbíróv vszedno nazáj prisao. Zdjaj pa zse né po jusi rojnyá ar je tá pravica zse vees né bila potrébna, líki po zapóvidi lübézni. Szpomini na nyegov rojsztni váras, sumécsa i sepetajócsa Móra, vénece lépi brezszicskov z búlmi cervkami i lübézen etoga tréznoga národa szo nyemi veléi, ka naj eszi pride brezi oszebni intereszov.

Rad je prisao, ár je csúto, ka je on eszi valon. On nájbole pozna dúso, sztális i potrébno etoga národa, za steroja on póleg szvoje dúsne vészti nájbole léko dela.

Na veszéri szlöhódjemánya járaske szoldacske komande sze je szamo v pár resesáj dotekno szvojeja delovnoga programa, pa je vendar doszta povedo.

Oblúbo je delo z vszo moesjöv i popolnosztjov. Delati sesé za ete járás, i národ etoga járása dobro zná, ka delo i ka nyegovo delo obilen szád prineszét!

Tezsko i odgovorno delo je főbíróva, Pitánye prehráne v bojnszkom csaszí, stero nisztní nescejso prerazmiti, z orszacske sztráni sparavnoszt díktára.

Delo je oblúbo főbíróv, zató pa pomócs proszi od lúdsziva — k deli. Tó nyemi je né bíló potrébno prosziti. Lúdszivo nasega járása líbi szvojeja főbíróvó, sesé i bo z nyim delao za szküpen cio: blájszszszto i dobrobit národa v Velkom Vogrszkom országi!

Japánt elhagyják az angolok

Tókióból jelentik: Toyoda japán külügyminiszter vasárnap hosszabb megbeszélést folytatott a tokiói angol nagykövettel. A tanácskozás után felszólították a Japánban élő angolokat, hogy hagyják el az országot. Az első csoport, mintegy 200 asszony és gyermek, rövidesen elhagyja Japánt és Amerikába utazik.

Tudnivalók a forgalmi adóról és a leltári adatok bejelentéséről

A muraszombati forgalmi adóhivatal a következő cikk közlését kérte:

Muraszombati járás kereskedőinek gyűlése

A muraszombati község és járási kereskedők iparosok (jórésze falyó évi szeptember hó 3-án d. e. 10 órakor a városi mozi helyiségében gyűlére jöttek össze, amelyen a szombathelyi forgalmi adóhivatali képviselőiben Rupanovits József forg. adóhív. tanácsos ismertette az adózó köztársaságnak azon teendőit és kötelezettségeit, amelyeket a forgalmi adóra vonatkozólag a magyar jogszabályok előírnak.

Azon o'vasóink részére, akik a gyűlésen bármely oknál fogva jelen nem lehettek, vagy pedig jelen voltak ugyan, de az elhangzott előadás ellenére is kételyek vannak a teendőkre nézve, röviden ismertetjük az ott elhangzottakat.

Minden kereskedő és iparos, bányatulajdonos, kő- és kavicskitermelő, mezőgazdálkodó, erdőkitermelő, bizonyos, ügynök, külföldi vállalatok belföldi képviselője, lerakat, szőlész és füvaros, szellemi szabadfoglalkozású (üggyédek, orvosok, közjegyzők, mérnökök stb.) s mindazok, akik a jugoszláv törvények értelmében bármilyen forgalmi adót tartoztak fizetni, 1941. szept. hó 9-ig kötelesek bejelentést tenni. A bejelentés megtételéhez szükséges „Bejelentő lap” az illetékes előjáróságánál, vagy a muraszombati forgalmi adóhivatalnál szerezhető be. A vidékiek körjegyzőségnél, a muraszombati lakhelyű bírók pedig a várbán elhelyezett forgalmi adóhivatalban tartoznak a bejelentő lapokat leadni.

A bejelentésen kívül minden kereskedő és raktárra dolgozó iparos az 1941 évi augusztus hó 15. napján üzletzárás után fentállott állapot szerint jeltárt köteles készíteni. A leltárnak tartalmaznia kell a raktáron levő kész, félkész áru és nyersanyag mennyiségét, egységenkénti és összesített beszerzési árat, ennek hiányában az áru forgalmi értékét, anyag, illetőleg áru-nemének elközlönítve. Az értéket pengő értékben kell megállapítani, mely számításnál 100 Dinár=10 P, azaz Tíz pengővel.

Ha a raktári készletben olyan anyagok is vannak, amelyeket bejelentésre kötelezett 1941 évi április hó 11. napja óta az anyaország területéről szerzett be, ezeket a leltárban külön kell feltüntetni.

Amennyiben bejelentésre kötelezettek üzleti könyveket vezetnek, kötelesek üzleti könyveiket 1941 augusztus hó 15. napjával lezárni. Az üzleti könyvek

lezárása alkalmával meg kell állapítani az 1941 évi augusztus hó 15. napjáig be nem folyt adóköteles követeléseket, elkülönítve a szerint, hogy a fentálló követelések után az 1941 évi augusztus hó 16. napja előtt érvényben volt jogszabályok szerint járó forgalmi adó befizetése, vagy előírása megtörtént e vagy se.

Nedics az új szerb miniszterelnök drámai rádióbeszéde a polgárháború réméről, a Németországba vetett bizalomról

A hét elején Nedics Milán, az új szerb miniszterelnök rádióbeszédet intézett a szerb néphez. Kérte, fegyelmezze magát és mentse meg az országot a polgárháborútól, amely teljes katasztrófába sodorná. Többek között hangsúlyozta, hogy Szerbia áprilisban elvesztette szabadságát és önállóságát és ha továbbra is folytatódna a mai rombolások és pusztítások, akkor a szerb nép is el fog veszni.

— Testvér testvér ellen fordult — mondta Nedics. — Felgyújtják a buzát, a házakat, az erdőt, tönkreteszik a közjavakat, legyilkolják a polgárokat és az egész országban patakokban ömlik a szerb vér. Kérem tőletek, ha ez így folytatódik, akkor mi lesz? Hát nem elég már a vérszegység? Polgárháborút akar a szerb nép? Hát ez lesz, ha továbbra is így folyik, ez pedig a legborzalmasabb, mert ezzel a szerb nép megassa saját sírját. Az ördög, a nép ellensége avatkozott be szerencsétlenségünkbe, de mondhatom, téved az, aki azt hiszi, hogy a szerb népet ily módon tönkre lehet tenni.

Egég volt a szerb vérszegységéből, nem fog bekövetkezni az, amit a szerb nép ellenségei akarnak. A szerb nép megtalálja a helyes utat. Ezután Nedics örömmel jelentette be, hogy a német katonai parancsnok engedélyével új rendszer kezdődik, amely megőrzi a nép békéjét és nyugalmát a szerb nemzeti lobogó védelme alatt. Az összetartás menti meg a szerb népet, a világ legnagyobb államainak harcába a szerbség nem akar beavatkozni, mert akkor csak a rövidet húzta.

Nedics a kormányát a szerb népet megmentő kormányának nevezte, majd rámutatott a kormány széleskörű jogaira és kötelességeire. Így fegyveres

Felhívjuk még a közönség figyelmét arra, hogy a berendezést a leltárban szerepeltetni nem kell.

A leltárt elkészítés után keltezéssel és aláírással kell ellátni s a további intézkedésig meg kell őrizni.

Részletes tájékozódást a forgalmi adózási kötelezettségekről a kifüggesztett hirdeteményekből és a muraszombati forgalmi adóhivatalnál nyerhet az érdeklő olvasóközönség.

alakulatokat szervez, hogy az országot megóvja az ellenségől, elsősorban a belső ellenségétől. A továbbiakban így folytatta:

— Merem állítani, ahogy nem kaptunk segítséget, április 6-án után, amikor Szerbia elindult a lejtőn, úgy ezután sem jön segítség Szerbiának sehonnan sem. Bizunk a németekben, akik mellénk álltak, nem hagytak elveszni és bizalommal tettek ki bennünket. Az új Szerbia részt akar venni az új Európa felépítésében. A szerb nép tudatában van annak, hogy vitéz ellenféllel áll szemben, tudja azt is, hogy az eddigi ellenfél baráti érzéseire baráti érzésekké kell felelnie.

Beszédét azzal fejezte be, hogy a németek visszaadták a szerb népek nemzeti zászlaját és himnuszát, hamarosan hazakerülnek a menekültek, a hadifoglyok és megkezdik a kötelező munkaszolgálat kiéptítését.

Konferencia pri Olajos főbíróvi

Augusztusa 30. szo vszi notárosje meli konferenco pri dr. Olajos József főbíróvi. Notárosje szo szklenoli, ka g. főbíróv naj szluzsbenim pótom tolmacsíjo nyuvo globoko szpostüvanye do bivsega járaszkoaga szoldacszkoaga komandanta Radványi József ezredesa i Skolák Ernő századosa, pod stérivera voditelszto szo oni zacsnoli szluzsbo v etoj krajini.

Na konferenci sze je szklenolo, ka sze naj za nas kráj vees szlelektionéranoga zrnyha za szejátev posle. Pogúcsali szo szi túdi od prílik za préhrányeványe, kak túdi od vécsefale adminisztrácíjszki dugovány.